

ЗМІСТ

Засідання шістдесят п'яте, вечірнє (Четвер, 5 липня 2018 року)

Прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення офіційної публікації законів України та інших нормативно-правових актів»	...2
Обмін думками щодо подальшої роботи	...26

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ШІСТДЕСЯТ П'ЯТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
5 липня 2018 року, 16 година 4 хвилини*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Час, відведений для перерви, вичерпаний. Прошу всіх депутатів зайти до залу, зайняти свої робочі місця і підготуватися до реєстрації на вечірньому засіданні (*Шум у залі*).

У сесійному залі багато народних депутатів – парламентаризм сильний.

Колеги, всі готові до реєстрації? Прошу провести реєстрацію. Прошу всіх зареєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 360 народних депутатів (*Оплески*). Це свідчить про консолідацію і єдність залу щодо питань порядку денного.

Колеги, я нагадаю, що ми завершили роботу над блоком питань регламентного комітету. Ми проголосували проект Постанови «Про календарний план проведення дев'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання».

Наступним питанням стоїть проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення офіційної публікації законів України та інших нормативно-правових актів» ([№ 6518](#)). Колеги, це дуже важливий законопроект, оскільки йдеться про публікацію законів України в газеті «Голос України». Без такого закону ми поставимо під ризик весь законодавчий процес, нам украй важливо, щоб, власне, сьогодні ми цей законопроект прийняли. Я дуже дякую Литвіну Володимирі Михайловичу за цю ініціативу.

Прошу всіх колег підготуватися до розгляду цього законопроекту, я переконаний, що сьогодні ми його маємо прийняти, незважаючи на всі дискусії.

Отже, я ставлю на голосування першу пропозицію про розгляд проекту закону № 6518 за скороченою процедурою. Хто підтримує цю пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 31.

Зважаючи на важливість і актуальність даного питання, зал прийняв рішення розглянути його за повною процедурою (*Шум у залі*).

Запрошую до слова народного депутата України Литвина Володимира Михайловича. Можливо, спершу виступатиме представник від комітету? Давайте насамперед надамо слово представнику від комітету.

Пинзеник Павло Васильович. Будь ласка.

ПИНЗЕНИК П.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»)*. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги народні депутати! Комітет з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України 8 листопада 2017 року на своєму засіданні попередньо розглянув проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення офіційної публікації законів України та інших нормативно-правових актів», внесений народними депутатами України Ляшком Олегом Валерійовичем та Литвином Володимиром Михайловичем (реєстраційний номер 6518 від 26.05.2017).

У законопроекті пропонується внести зміни до статті 139 Регламенту Верховної Ради України, згідно з якими опублікування законів та інших актів Верховної Ради України в газеті «Голос України» та у Відомостях Верховної Ради України є їх офіційним опублікуванням, а також запропоновано доводити до відома населення закони, проекти постанов та інші акти Верховної Ради шляхом їх розміщення на офіційному веб-сайті Верховної Ради України. Крім цього, у проекті закону пропонується внести зміни до законів України: «Про Кабінет Міністрів України», «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» та «Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації».

Комітет зазначив, що запропоновані зміни до статті 139 Регламенту Верховної Ради України не викликають заперечення, ми їх повністю підтримуємо. Натомість до нас як до головного комітету надійшов висновок Комітету з питань свободи слова та інформаційної політики, у якому було запропоновано повернути законопроект № 6518 суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Тим не менше, висловивши низку зауважень до законопроекту, комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду законопроекту в першому читанні прийняти його за основу.

Ми просимо підтримати рішення комітету, оскільки воно регулює дуже важливе питання, яке залишилося ніби як прогалиною після прийняття нами законодавства, яке реформує сферу діяльності державних ЗМІ. Все-таки у Верховної Ради України повинен залишатися офіційний друкований орган саме для друку актів, прийнятих Верховною Радою України, і цей законопроект спрямований на вирішення цього питання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане Павле, залишайтеся на трибуні. Прошу записатися на запитання до доповідача. На виступ відводиться 3 хвилини.

Юрій Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний доповідачу! Комітет з питань свободи слова та інформаційної політики розглядав даний проект закону і, дійсно, ухвалив рішення направити його на доопрацювання, так як, на наш погляд, ті новели, які запропоновані цим законопроектом, суперечать законодавству і, власне, тій логіці, яку обрала держава – на роздержавлення друкованих засобів масової інформації. На ваш погляд, дані новели суперечать законодавству і Конституції чи ні? Бо дивним виглядає рішення, в даному випадку регламентного комітету. Розуміючи всю необхідність наявності «Голосу України», але не як газети,

власне, а як офіційного вісника, що передбачає законодавство, і таким чином можна далі діяти і жити «Голосу України».

Дякую.

ПИНЗЕНИК П.В. Дякую за запитання.

Шановний колего Юрію Олексійовичу! Ми дещо обмежені у своїй компетенції – Комітету з питань Регламенту. Насправді, ми компетентні в питаннях статті 139 Регламенту Верховної Ради України, до якої основні зміни і вносяться.

Щодо внесення змін до Закону «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади і органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» і до Закону «Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації», ви, безумовно, більш компетентні і могли б запропонувати логічний вихід із даної ситуації. Але ми точно знаємо, що після завершення процедур, визначених профільним законодавством для реформування державних ЗМІ, ми не можемо залишатися без джерела офіційної публікації актів Верховної Ради України. Саме на розв'язання цієї проблеми в основному і спрямована законодавча ініціатива.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кужель передає слово для запитання Сергію Соболеву. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний доповідачу! Скажіть, будь ласка, в історії України було немало випадків, коли публікація або непублікація саме в «Голосі України» могла спричинити до надважливих рішень або неухвалення їх.

Ми чудово пам'ятаємо, як випускалися фіктивні тиражі «Голосу України» для того, щоб надрукувати рішення. Ми пам'ятаємо, як навпаки, не хотіли друкувати. Чи не вважаєте ви, що, позбавивши такого права ключовий друкований орган, де завжди друкувалися всі

законодавчі рішення, постанови, ми фактично опинимося в ситуації, коли не буде єдиного органу, який може це робити?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, пане Павле.

ПИНЗЕНИК П.В. Дякую за запитання.

Власне, логіка цього законопроекту якраз і полягала в тому, щоб вирішити першочергове завдання, щоб ми не залишилися без друкованого органу для офіційної публікації. Решта питань, на думку комітету, є похідними. Власне, з цього ми виходили, коли пропонували прийняти законопроект у першому читанні. Тому, дійсно, логіку, яка прозвучала у вашому запитанні, я абсолютно поділяю.

Дякую.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України

СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступне запитання від народного депутата Євтушка. Прошу.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ № 156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, ми у 2016 році ухвалили хороший Закон «Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації». Це логічно, оскільки ми бачили, як друковані засоби масової інформації, їхні колективи почали створювати нові статuti, відмовлялися від того, що постійно, яка б влада не прийшла, тисли на них і, так би мовити, на редакційну політику.

Але у мене виникає запитання, на яке я прошу надати мені відповідь. А де ж тоді друкувати нормативні акти Верховної Ради України, які мають набирати законної сили?

Дякую.

ПИНЗЕНИК П.В. Насправді є ще Відомості Верховної Ради України, але більш оперативного джерела, ніж «Голос України» у нас не буде в разі, якщо ми позбавимо його цієї можливості.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Час, відведений для запитань-відповідей, вичерпано.

Запрошую до слова суб'єкта права законодавчої ініціативи, народного депутата України Володимира Литвина.

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 65, Житомирська область, самовисуванець). Шановні народні депутати, необхідність внесення цієї законодавчої ініціативи пов'язана з тим, що Верховна Рада України повинна мати друкований орган, який би єдиним публікував усі документи, які приймає Верховна Рада України. Я не розумію деяких колег, які у своїх виступах посилаються при цьому на Конституцію і на закон про роздержавлення засобів масової інформації. Якщо Верховна Рада вважає, що закони, проекти постанов та інші рішення, які приймає Верховна Рада, можуть друкуватися підпільно, невідомо де і ким, і таким чином набувати своєї легітимності, то ми маємо тоді прийняти рішення і дати дозвіл колективу «Голосу України» на роздержавлення цього друкованого засобу масової інформації для того, щоб вони самостійно, як це визначає закон про роздержавлення, далі вирішували питання життя і діяльності цього видання.

Тому цілком очевидно, що нам потрібно прийняти або одне рішення, або друге. У даному випадку ми разом з іншими народними депутатами, які готували цю законодавчу ініціативу, зокрема з Олегом Ляшком, виходили з того, що Верховна Рада як єдиний законодавчий і вищий представницький орган народу повинна оприлюднювати аутентичні тексти. Це перше.

Друге. Вимагати, щоб ці закони набирали чинності і підписувалися або поверталися до Верховної Ради в установлені Конституцією терміни. Тому я вважаю, що неправильно, коли починають говорити про те, що тут є порушення Конституції, і заплющують очі на те, що закони, які прийняла Верховна Рада, просто лежать без руху, що є грубим порушенням тієї ж Конституції України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, залишайтеся на трибуні для того, щоб відповісти на запитання.

Прошу провести запис для запитань до доповідача.

Запрошую до слова народного депутата Єднака.

ЄДНАК О.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний доповідачу! Я хотів би все-таки, щоб ви більш детально пояснили, як має працювати закон. Тобто ви пропонуєте оригінальні тексти, які подані народними депутатами під час реєстрації законопроекту, публікувати у «Віснику Верховної Ради»? А як тоді бути з численними поправками, техніко-юридичним доопрацюванням та іншими процесами, яким піддаються законопроекти під час розгляду до другого читання, після голосування нами, після підписання Головою Верховної Ради і Президентом України?

Чи, можливо, у вас є застереження до цієї процедури? Чи були, можливо, факти фальсифікації чи зміни текстів законопроектів, які проходили оцей шлях підписання, зокрема Президентом України?

Дякую.

ЛИТВИН В.М. Щодо того, як у нас правляться тексти після прийняття закону, думаю, що ви у цьому переконалися за цієї каденції Верховної Ради України. Я можу вам навести приклад. Коли потрібно для влади прийняти якесь рішення і швидко його оприлюднити, створюється якийсь бюлетень, невідомо який, і визнається через Міністерство юстиції України (це було в попередній період) офіційним виданням, публікується це рішення, а потім зникає. Ми вважаємо, що Верховна Рада України повинна публікувати свої акти через орган Верховної Ради – газету «Голос України». Це стосується, власне, законів та інших рішень Верховної Ради. А якщо буде потреба друкувати якісь актуальні законопроекти, які викликають інтерес всього суспільства, можна для обговорення публікувати і проекти цих документів.

Дякую за запитання.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступне запитання. Запрошую до слова народного депутата Руслана Сидоровича.

СИДОРОВИЧ Р.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Безумовно, що питання офіційного оприлюднення законів, які приймаються Верховною Радою, є надзвичайно важливим і дуже актуальним, тому що в іншому випадку законодавча робота буде повністю заблокована.

Водночас, у мене є запитання щодо пропонуваного доповнення статтею 21¹, що стосується доведення до відома населення законів України та інших нормативно-правових актів. Чи не вважаєте ви, що кінцеву фразу у статті, яку пропонується додати, що «а також в інший спосіб, визначений законом», варто було б конкретизувати, щоб забезпечити принцип правової визначеності?

Дякую.

ЛИТВИН В.М. Дякую. Ваше зауваження слухне. Малося на увазі видання Кабінету Міністрів України «Урядовий кур'єр». Як правило, це два видання, які друкують офіційні документи. Очевидно, якщо Верховна Рада знайде порозуміння і підтримає цей документ у першому читанні, можна буде прийняти відповідне уточнення.

Але я ще раз наголошую, шановні колеги, що колектив газети «Голос України» звернувся до всіх політичних фракцій Верховної Ради з таким питанням: або ми будемо виконувати свої повноваження як орган Верховної Ради України, або відпустить колектив для того, щоб він самостійно працював над виданням цієї газети.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Олену Сотник.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую, пані головуєча.

У мене абсолютно технічне питання, яке впливає із зауваження Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради, зокрема, щодо статті 21¹ до Закону «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації».

Тут ви пропонуєте, що доведення до відома населення законів України та інших нормативних актів здійснюється шляхом їх офіційного оприлюднення, тобто опублікування, та іншими способами, у тому числі аудіовізуальними засобами, розміщенням на офіційних веб-сайтах і таке інше.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради звертає увагу, що таким чином може здаватися, що, крім друкованого способу, будь-який інший також буде достатнім для того, щоб вважати нормативно-правовий акт оприлюдненим. Це може призвести до незрозумілого моменту, коли набуває чинності той чи інший нормативно-правовий акт, зокрема закон. Прошу прокоментувати це зауваження.

ЛИТВИН В.М. Дякую за ваші міркування. Побоювання мають місце. Очевидно, ми нечітко прописали, але йдеться про те, що за автентичність друку законодавчих актів, які прийняті Верховною Радою, несе відповідальність офіційний орган Верховної Ради «Голос України». Ці документи можуть поширювати й інші видання, в тому числі електронні, але вони повинні розуміти, що автентичність тексту має місце виключно в офіційному виданні.

Очевидно, що в процесі доопрацювання потрібно більш чітко, акцентовано сказати про відповідальність за автентичність даного тексту.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Час, відведений на запитання-відповіді, вичерпаний. Я дякую доповідачу. Ми переходимо до обговорення.

Спочатку у нас є обговорення від парламентських фракцій. Прошу парламентські фракції підготуватися до запису.

Прошу провести запис.

Від фракції «Об'єднання «Самопоміч» слово має народний депутат Сидорович. Прошу.

СИДОРОВИЧ Р.М. Дуже шкода, що законопроект № 6518 розглядається лише наприкінці роботи цієї сесії і раніше у парламенту руки не доходили до даного законопроекту. Разом з тим, надзвичайно важливо усвідомити дуже просту річ: якщо законодавчий орган не матиме можливості публікувати закони, які він приймає, це призведе до абсолютного колапсу і неспроможності парламенту фактично виконувати одну з найважливіших своїх функцій – приймати закони, оскільки відповідно до Конституції закони України, які прийняті у парламенті, але не пройшли процедури оприлюднення, не створюватимуть жодних наслідків. Тобто неприйняття цього законопроекту фактично становить загрозу для роботи даного парламенту.

До цього законопроекту є ряд зауважень Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради. Безумовно, що певні речі необхідно було б поправити, і авторами цього законопроекту на запитання, які ставили, зазначалося, що певні речі можна поправити, щоб забезпечити ту правову визначеність, яка повинна бути в такому законі. Разом з тим, прийняти цей законопроект сьогодні принаймні за основу критично необхідно. Тому я закликаю всі депутатські фракції і групи підтримати законопроект № 6518 у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова від фракції «Опозиційний блок» народного депутата Юрія Павленка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги! Шановна головуюча! Без сумніву, редакція газети «Голос України» – це високопрофесійні фахівці своєї справи, це люди, які багато років вчасно доносять роботу єдиного законодавчого органу держави. Без сумніву, вони заслуговують на повагу кожного з нас. Той шлях, який обраний був в цій залі на роздержавлення, очевидно, крім, можливо, правильної стратегії, створив цілу низку інших проблем. Тому сьогодні ми маємо серйозні проблеми з роздержавленням друкованих засобів масової інформації не тільки органів центральної влади, а й на місцевому рівні, і на жаль, вони досі залишаються не розблокованими. Комітет постійно отримує звернення від відомчих друкованих засобів масової інформації, зокрема, Міністерства оборони України, обласних державних

адміністрацій, особливо Донецької, Луганської. Власне, поява цього законопроекту також викликана проблемою з оприлюдненням тих рішень, які ухвалюють тут, у стінах Верховної Ради України. Без сумніву, добре, що цей законопроект розглядається не за скороченою процедурою, що, на жаль, стало традицією для цього парламенту і призводить до ухвалення часто неякісних законопроектів, а власне, розглядається в повному режимі, і була можливість провести професійну дискусію щодо даного законопроекту.

Тому «Опозиційний блок», вивчивши всі аргументи, заслухавши позицію різних сторін, ухвалив рішення підтримати даний законопроект за основу з тим, щоб дати можливість редакції «Голосу України» повноцінно, професійно працювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова від Радикальної партії народного депутата Олега Ляшка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановні колеги депутати! Прошу уваги, важливе повідомлення! Насамперед прошу уваги українців. Здається, що зараз обговорюється питання про публікацію в газеті «Голос України» законів. Насправді ж, шановні українці, питання стоїть про те, бути чи не бути в Україні парламентаризму.

Сьогодні до обіду Президент Порошенко намагався протягнути склад ЦВК, де він контролюватиме 10 із 15 членів ЦВК. Подумайте, для чого Президенту 10 із 15 членів ЦВК?! Кожен із вас є розумною людиною: той, хто на заводі працює, той, хто на землі працює, той, хто на підприємствах, той, хто навчає наших дітей, той, хто нас лікує, – кожен з вас розумний, розумніший, ніж ті, які при владі, інакше ми так би не жили. Подумайте, для чого Президенту 10 із 15 членів ЦВК?!

Я думаю, що кожен із вас знає відповідь на це запитання, тому що Президент хоче фальсифікувати вибори. Сьогодні фракції парламенту – Радикальної партії, «Батьківщини», «Народного фронту»,

«Опоблоку», «Самопомочі» не дали Президенту прийняти рішення, яке уможливило б фальсифікування виборів (*Оплески*).

Що зробив Президент Порошенко і його фракція? Вони пред'явили парламенту ультиматум: або ви голосуєте так, як треба Порошенку, або ми зробимо парламент недієздатним.

Я хочу звернутися до всіх, і насамперед до Президента Порошенка. Петре Олексійовичу, ми не дамо вам зробити недієздатний парламент, тому що це єдине осереддя демократії в Україні. Ми не дамо вам фальсифікувати вибори, і ми не дамо вам сформувати ЦВК, яка буде малювати вам результат.

На виборах має перемогти той, хто сильніший, хто справедливий, хто захищає Україну.

Тому я звертаюся до всіх депутатів, хто дбає про парламентаризм, хто не хоче узурпації влади, хто не хоче, щоб Порошенко і далі грабував країну, прийти до парламенту, проголосувати за законопроект, не має значення, який законопроект. Важливо показати, що, незважаючи на ультиматуми Порошенка і його фракції, парламент дієздатний, приймає рішення, і якщо вони далі будуть пред'являти ультиматуми, завтра в цьому парламенті буде проект закону про імпічмент Президента, проект закону про тимчасові слідчі комісії, новий проект закону про вибори і відставку Президента Порошенка.

Янукович утік. Порошенко закінчить гірше, ніж Янукович. Тому я звертаюся до Порошенка і до його камарильї: зупиніться, парламент вашим філіалом не буде, і ми не дамо вам фальсифікувати вибори! (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

На жаль, представники не всіх фракцій встигли записатися, тому я запрошую до слова представника від групи «Воля народу» народного депутата Рибчинського.

РИБЧИНСЬКИЙ Є.Ю., *заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 211, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Голосіївський район міста Києва. Шановні друзі, «цирк на дроті» продовжується, ми з вами під куполом. Насправді, виборча кампанія,

незважаючи на те, що Банкова не вкладає жодної копійки в неї, вже розпочалася. Вони не люблять витратити гроші, але вони люблять витратити наші нерви: депутатів, народу, тих виборців, які прийдуть і не проголосують.

Я думаю, що із самого ранку, коли на Банкову принесли свіжі рейтинги, не залишилося жодної змоги, щоб не розпустити парламент або зробити якийсь новий форс-мажор, так би мовити. Зрозумійте, що це ніколи не проходило в Україні і цього разу не пройде. За перемогу треба боротися, за перемогу треба боротися чесно.

Хотів би сказати Петру Олексійовичу, якого знаю 30 років, таке: Петре Олексійовичу, жоден член ЦВК, навіть направлений вами до Центральної виборчої комісії, побачивши рейтинги і реальні результати, ніколи не піде проти переможця. Тому я хочу зазначити, що будь-який проголосований склад працюватиме. Йому просто доведеться після Майдану голосувати чесно. Тому давайте будемо відвертими: революція в цій залі не пройде!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до виступу представника від фракції «Батьківщина» народного депутата Євтушка.

ЄВТУШОК С.М. Фракція «Батьківщина» також перебуває на тих самих засадах і готова надалі відстоювати демократію в цьому залі і не дати Президенту України узурпувати владу в цій країні.

Щодо законопроекту хочу сказати таке. Буквально у 2016 році автором закону Олександром Абдулліним було подано цей законопроект. І мною разом з ним, я вам заявляю відверто, було отримано ряд дзвінків від журналістських колективів, особливо місцевих друкованих засобів масової інформації, які із набранням чинності цим законом позбулися ярма, яке зобов'язувало їх у своїх газетах друкувати замовні інформації, що надходили від місцевої влади.

Хочу сказати, що такий закон передбачав і передбачає перехідний період. Це дало можливість журналістським колективам створити нові установчі документи, нові статuti, прописати в них правила, за якими працюватимуть журналісти. Якщо говорити більш комплексно, то даний законопроект ще більше врегульовує ситуацію,

оскільки, дійсно, нормативно-правові акти відповідно до Регламенту Верховної Ради, Закону України «Про Кабінет Міністрів України» набирають чинності лише після того, як відбувається їх опублікування в такій газеті, як «Голос України», а також офіційних урядових виданнях.

Тому фракція «Батьківщина» закликає зараз усіх народних депутатів підтримати даний законопроект, чим посилити і дати можливість нормативно-правовим актам, тобто законам, які ми приймаємо в цій залі, набирати чинності.

Ще раз скажу, що дуже багато було отримано позитивних дзвінків, оскільки місцеві журналісти позбулися тягаря, коли місцева влада зобов'язувала їх друкувати замовні матеріали.

Фракція «Батьківщина» голосуватиме «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від фракції «Народний фронт» виступатиме народний депутат Вікторія Сюмар.

СЮМАР В.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Розумію, що зараз всі обговорюють далеко не проблематику цього законодавчого акта, але тим не менш скажу по темі: «Голосу України» і оприлюдненню в ньому законів та інших актів абсолютно нічого не загрожує у зв'язку з реформою, так само як і «Урядовому кур'єру», тому що реформа передбачає, що газети... (Шум у залі).

Звертаюся до колег, які знаходяться у першій частині залу: я нікому не заважаю? Тут дуже всім смішно.

Тому що реформа передбачає, що газета перетворюється на офіційний друкований бюлетень Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України або іншого державного органу влади. Що це означає? Чим друкований бюлетень відрізняється від газети? Дуже просто. У ньому не використовується творча праця журналістів, тобто якраз навпаки: там не буде інтерпретації, там будуть документи, тексти депутатів, бо очевидно, що в «Голосі України» повинні друкуватися

народні депутати, але там не буде безпосередньо творчої обробки журналістами.

Ми говорили дуже багато з Апаратом Верховної Ради. Наш комітет вважає, що газета «Голос України»... *(Шум у залі)*.

Олегу Валерійовичу! Я з великою повагою обговорюю зараз ваш законопроект і з великою повагою ставлюся до авторського колективу *(Шум у залі)*. Дякую.

Відповідно, «Голос України» під дію закону не підпадає, це позиція нашого комітету, оскільки мова йде про органи виконавчої влади і місцевого самоврядування. Тому даний законопроект у цьому формулюванні дає можливість зберегти не лише колективи «Голос України», «Урядового кур'єра», а й колективи всіх інших друкованих видань державних органів влади. Це насправді сотні видань включно із судами. Це величезні кошти з бюджету, про це зараз йдеться. Ми маємо прийняти політичне рішення: чи ми готові на це йти, чи не готові. Я думаю, що у будь-якому випадку цей законопроект до другого читання потребуватиме дуже серйозного корегування. Дуже дивно, що він потрапив до Комітету з питань Регламенту, а не до профільного комітету.

Насамкінець. Якщо ми хочемо бути нормальною модерною країною, нам давно вже треба переводити органи влади на електронне врядування. Нам необхідно все це публікувати в мережі Інтернет, досить вирубувати ліси, використовувати тонни паперу, який насправді ніхто не читає, а дуже часто на нього просто списуються кошти, він не доходить до людей і залишається на складах...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте, будь ласка, ще 30 секунд.

СЮМАР В.П. Тому, колеги, якщо цей законопроект й ухвалювати в першому читанні для того, щоб продемонструвати, що український парламент працездатний і працює, то до другого читання нам треба лишати лише «Голос України», «Урядовий кур'єр», решту звідти забирати і передбачати обов'язкову вимогу оприлюднювати ці акти і в мережі Інтернет, робити крок назустріч нормальній системі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу народних депутатів підготуватися для участі в обговоренні. Зараз ми переходимо до обговорення від народних депутатів. Прошу народних депутатів зосередитися. Прошу провести запис.

Запрошую до слова народного депутата Лозового.

ЛОЗОВОЙ А.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Президенти приходять і уходять, а Україна вічна. Давайте задумаємося, кому ми давали присягу: Президенту Порошенку чи українському народу?

У 1991, 2004, 2014 роках саме український парламент рятував українську державність. Так само сьогодні парламент рятує нашу державність. Бо те, що зробив Президент Порошенко, намагаючись мати ручну ЦВК і шляхом фальсифікації забрати в українців право, дароване Богом, на вільне волевиявлення, він робив це не проти нас, не проти парламенту, а проти українського народу і мусить нести за це відповідальність, у тому числі політичну.

Я хотів би звернутися до колег з фракції БПП. Знаю, що серед вас дуже багато порядних, самодостатніх людей, дуже багато мажоритарників, які своїми зусиллями здобули підтримку в округах, які пройшли фронт і як бійці, і як волонтери. Скажіть, будь ласка, за кого ми воюємо: за Порошенка чи за Україну? За сильну, демократичну, європейську, багату, заможну країну, де люди відчувають себе захищеними.

Хтось із мудрих нашого часу говорив про те, що ми воюємо з Мордором, але самі ледь не стали ним. Порошенко намагається узурпувати владу, намагається ставитися до парламенту, де люди, обрані мільйонами людей, як до бидла, як до покірних рабів. Сьогодні я дуже горджуся вами, шановні колеги з різних фракцій і груп, бо ви показали, що ми – не раби, ми захищаємо своїх виборців, а не прогинаємося під бажанням Порошенка узурпувати владу і правити нашою країною так, як Путін править Росією.

Те, що сьогодні відбулося, – це по суті спроба державного перевороту, спроба узурпації – робилося не проти парламенту. Це робилося, наголошую, проти українського народу.

Один із символів нашого народу – це калина. Коли ламають гілля калини, вона цвіте незрівнянно сильніше. Я закликаю ще раз порядних колег з БПП: наберіться мужності, подумайте про своє завтра, про Україну, вертайтеся до залу і працюйте, для того, щоб у нас була велика кількість голосів приймати потрібні для держави і нації закони – промисловий пакет реформ, законопроект «Купуй українське, плати українцям», законопроект щодо криміналізації фальсифікації ліків – закони, які потрібні для захисту українців. «Схаменіться! Будьте люди, бо лихо вам буде», – писав Тарас Шевченко.

Сьогодні історичний день. Парламент має шанс показати, що ми сильні і Україна сильна. Ми за своїх...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Олега Березюка.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні панове! Ми є свідками, коли абсолютно штучно розгортається парламентська криза, тому що «Блок Петра Порошенка» на чолі з Президентом України сьогодні безпідставно шантажує парламент. Сьогодні є всі можливості проголосувати за ЦВК, прийнявши консенсусне рішення. Але що робить БПП? Член коаліції, кістяк коаліції виходить із залу, шантажуючи парламент і країну, і не приходить на Погоджувальну раду, де присутні всі керівники фракцій і шукають консенсусне рішення для того, щоб показати, що в українській державі є парламент, Президент і уряд. Це бажання в темному омуті заховати те, що саме під керівництвом цієї коаліції Президента протягом чотирьох років грабувався український бюджет, а тепер оцим рейвахом прикрити це і вийти героями. Це нечесно і несправедливо. Тому БПП повинен повернутися до залу, працювати з парламентом для того, щоб знаходити шлях розв'язання штучної кризи, яку вони створили. Це задача сьогодні кожного громадянина країни, тим більше парламентарія, члена коаліції.

Щодо цього законопроекту. Беззастережно, засоби масової інформації мають бути або суспільними, або приватними. Але ситуація з «Голосом України» є також важливою, тому що цей орган повинен публікувати ті документи, які важливі для країни.

Тому ми голосуватимемо за цей законопроект. Запрошуємо до залу БПП, а Президента просимо очолити якісну розбудову української інституційної держави, а не боротися за владу, яка належить олігархам і бандитським кланам.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата України Валерію Заружко.

ЗАРУЖКО В.Л., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Добрий день, шановні громадяни України! Сьогодні наша країна має дуже багато викликів. На жаль, не всі народні депутати України здатні ці виклики приймати. Я хочу процитувати лідера Радикальної партії Олега Ляшка, який завжди каже, що політики думають лише про рейтинги, а справжні державні діячі думають про країну. Ці слова мусить пам'ятати кожен парламентарій. Радикальна партія ставиться відповідально та чесно до наших виборців. Мільйони українців віддали свої голоси для того, щоб ми представляли їхні інтереси в українському парламенті. Сьогодні шахтарі з різних куточків країни приїхали до парламенту вимагати прийняття законопроекту [№ 8362](#): з Донецької, Луганської, Волинської, Львівської областей. Ми виходили з Олегом Валерійовичем спілкуватися з ними. Ці люди дуже ображені та обурені тим, що парламентаріям немає ніякого діла до того, що відбувається в регіонах: вони зовсім не опікуються людьми, їм байдуже, що люди голодують. Вони приїхали сюди вимагати припинити знущатися над ними, прийняти законопроект № 8362, яким, на жаль, знехтували деякі фракції, сказали, що окрім ЦВК немає чого обговорювати. Це ганьба сьогодні в країні, якщо трудова людина вимагає заробітну плату (*Оплески*).

Радикальна партія Олега Ляшка пропонує прийняти законопроект «Купуй українське, плати українцям». Ми неодноразово наполягали на тому, що Україна мусить купувати українське вугілля та

платити зарплату українським шахтарям, а не купувати вугілля за кордоном десь у казахстанах, америках або африках.

Радикальна партія запропонувала програму економічного розвитку країни, в якій є безліч законопроектів, які дадуть нове дихання всій економіці країни, піднімуть промисловість та зроблять Україну сильною державою, яку поважатимуть у всьому світі. Ми боремося за щастя кожного українця: шахтаря, металурга, будівельника, медика, вчителя. Ми хочемо, щоб усі люди достойно відчували себе у власній країні, отримували достойні зарплати, мали роботу, утримували своїх батьків та бачили майбутнє своїх дітей у власній країні. Ми за те, щоб країна ставала сильнішою й українці пишалися нею, щоб ми були добре представлені на міжнародній арені і пишалися тим, що ми українці.

Дякую всім, хто в цій залі розуміє важливість цих рішень і хто сьогодні тут відпрацьовує довіру своїх виборців, як це робить Радикальна партія Олега Ляшка.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Ганну Гопко.

ГОПКО Г.М., голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Добрий день, шановні колеги, дорогі українці! Насправді сьогодні ми зробили дуже важливий крок – звернулися до інституцій Європейського Союзу напередодні ювілейного двадцятого саміту «Україна – ЄС». Ми порушили там надзвичайно важливі питання, зокрема, закликали інституції Європейського Союзу розробити комплексну стратегію щодо підтримки України. Також ми закликали посилити санкції проти держави-агресора. Також ми хотіли б бачити більше інвестицій в Україну на основі, зокрема, розробленого литовськими друзями плану підтримки України, або так званого плану Маршалла.

На наступному тижні в Брюсселі відбудуться важливі події: двадцятий ювілейний саміт «Україна – ЄС», а також саміт НАТО, де буде українська делегація. Хотілося б зрозуміти, з якою позицією, з чим поїде українська делегація.

Сьогодні парламент мав ухвалити, зокрема, і оновити склад Центральної виборчої комісії. Після ухвалення Закону «Про Вищий антикорупційний суд», Закону «Про національну безпеку України», хай і недосконалого, оскільки там ми не розпочали реформу СБУ, але тим не менше, парламент демонструє свою дієздатність в цей непростий час, коли виборчі президентські і парламентські перегони вже у багатьох партіях розпочалися.

Тому я думаю, що для України зараз надзвичайно важливо, щоб сьогодні в парламенті ми показували, що готові ухвалювати ті рішення, які чекають, насамперед, громадяни України. Я думаю, що, зважаючи на російську агресію, дуже важливо демонструвати єдність гілок влади. Тому хочеться бачити більше відповідальності від Президента, уряду, парламенту, і взагалі хочеться бачити, щоб українці навчилися працювати як одна національна збірна, яка грає, як одна команда. Тому що ми повинні захищати наші українські інтереси і розуміти чітко, що сильна Україна потрібна лише нам. У тих умовах, які складаються, турбулентності, глобальної політики, напередодні зустрічі Трампа з Путіним, ми повинні ставати сильнішими, а не дозволяти ворогам використовувати слабкість політичного класу для того, щоб вчергове демонструвати, що Україна – *failed state* чи не спроможна сама себе змінювати.

Минулого тижня, коли в Копенгагені була конференція з підтримки реформ, міністр закордонних справ Канади Христя Фріланд говорила українською мовою і сказала: ви, українці, 125 років тому приїхали до Канади і побудували мою державу – Канаду. Тоді що заважає вам побудувати справжню сильну державу Україна? Як на мене, за 27 років незалежності ми мали б уже продемонструвати, що є країною з понад тисячолітньою історією. Ми – нація марафонців, ми є контриб'ютором європейської безпеки, ми маємо одну з найпотужніших армій, ми маємо такий працездатний народ. Мені здається, що нам бракує політичної зрілості брати відповідальність і сьогодні не прикриватися якимись політичними гаслами.

Тому запрошую БПП і закликаю Президента повернути його фракцію до залу і показати, що парламент дієздатний.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Останній виступ. Запрошую до слова народного депутата Єднака.

ЄДНАК О.В. Добрий день, шановні колеги! Абсолютно погоджуюся з попереднім виступаючим. Разом з моєю колегою Наталею Веселовою ми є членами політичної партії «Сила Людей». Сьогодні вранці ми вчасно прийшли до парламенту працювати, голосувати за важливі законопроекти у сфері економіки, дерегуляції і митної політики. Є величезна кількість законопроектів, які стосуються простих людей, і зараз перед парламентом стоять шахтарі. Чому ми неефективно використовуємо парламентський час? Весь минулий тиждень був непленарний, що заважало лідерам усіх політичних фракцій домовитися нарешті про оновлений склад ЦВК? Що заважало вчора, позавчора це зробити? Що заважало робити це в позаробочий час? Чому парламент повинен бути паралізований, і ми не можемо розглядати законопроекти через політичні домовленості, маніпуляції, недовіри один до одного, серед основних політичних гравців?

Тому я попрошу домовитися нарешті і оновити склад ЦВК, бо це питання вже перезріло.

Щодо запропонованого законопроекту. Шановні колеги, ми вже чотири роки тут працюємо, Верховна Рада тоне в макулатурі. Ми отримуємо величезну кількість періодичних видань, друкуємо в паперовому вигляді закони, а світ іде далі, є сучасні технології. Сайт українського парламенту, Інтернет-сторінка – один з найбільш відвідуваних Інтернет-порталів у світі. А ми зараз розглядаємо питання минулого чи майбутнього щодо того, чи залишити гарні газети: «Голос України», «Урядовий кур'єр»? Гарні, але дуже дороге задоволення для країни у війні. Тому це питання майбутнього чи минулого: переходити на технології блокчейн, захищених даних і публікувати всі матеріали он-лайн, маючи лише офіційні бюлетені для протоколу, щоб їх друкувати, чи залишати масивні, величезні обсяги журналістського складу в десятках різних видань різних органів державної влади і далі тратити на це мільйони, десятки, сотні мільйонів грошей платників податків. Тому це справді має бути сьогодні наше політичне рішення: чи ми йдемо вперед, чи стоїмо на місці.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, зараз буде заключний виступ. Юзькова передає слово Галасюку. Прошу запросити всіх депутатів до залу і підготуватися до прийняття рішення. За 2-3 хвилини ми переходитимемо до прийняття рішення.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановні колеги, прошу вашої уваги! Президентська фракція БПП покинула зал на знак протесту. Може, вони покинули зал, протестуючи проти бідності населення, проти багатомільйонної еміграції українців до Польщі? Може, вони протестують проти постійного припинення України за всілякі міжнародні кредити на міжнародній арені? Чи може це протест проти двохмільйонного безробіття в Україні? (Оплески).

Ні! Вони борються за владу, ставлять ультиматуми не парламенту, вони ставлять ультиматум українському народу!

Хіба немає в парламенті потужного промислового пакета реформ, розробленого народними депутатами від Радикальної партії, від «Батьківщини», від «Народного фронту» і від інших фракцій і груп? Хіба немає законопроектів про розширення завдань Національного банку України, щоб український Національний банк здешевлював кредити і так само, як Федеральна резервна система США, відповідав за довгострокове економічне зростання і за скорочення безробіття? Хіба в парламенті немає підготовлених до розгляду законопроектів про індустриальні парки, щоб вигравати конкуренцію за інвестиції і робочі місця у сусідніх країн, щоб створити в Україні сотні тисяч нових робочих місць і залучити мільярди доларів інвестицій, а не кредитів МВФ? Хіба немає в парламенті законопроекту «Купуй українське, плати українцям», який надасть справедливі системні, життєво необхідні переваги українському виробнику і дозволить вигравати конкуренцію всередині країни у імпортних товарів, який дасть мільярдні замовлення заводам для того, щоб вони не банкрутували,

а розвивалися, і для того, щоб Україна жила не за рахунок закордонних подачок, ультиматумів і кредитів МВФ, а за рахунок розвитку власної промисловості, економіки і наповнення бюджету за рахунок податків успішних підприємств? Це просто принципово різний підхід.

Влада бореться за вплив, за своє майбутнє з абсолютно провальною економічною політикою. Ви подивіться той план модернізації, який був презентований Президентом на зустрічі з бізнесом! Хіба це план модернізації економіки і країни? Прочитайте антикризовий план розвитку Радикальної партії, який ми запропонували більше ніж один рік тому! Ви прочитайте і порівняйте, – це як небо і земля. Тому що план, запропонований нами, дозволить перейти від 1-2 відсотків економічного зростання до 10 відсотків зростання за один рік і в разі збільшити доходи і зарплати українців, – це реальна модернізація країни.

Повертайтеся до залу і працюйте!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, завершилися виступи від депутатів. До заключного слова запрошується Литвин Володимир Михайлович. На виступ відводиться 2 хвилини. Прошу всіх заходити до залу. Пане Павле, є потреба в заключному слові?

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Голосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є. Ні. Увага! Прошу депутатів заходити до залу і займати свої робочі місця.

Литвин, 2 хвилини. Будь ласка, пане Володимире.

ЛИТВИН В.М. Шановні колеги, наведу простий приклад, щоб ви зрозуміли зміст і спрямованість цього законопроекту. У 2010 році Конституційний Суд прийняв рішення про те, що треба повернутися до Конституції 1996 року. Верховна Рада України не дозволила «Голосу України» опублікувати цей текст. Подивіться, ким він був опублікований і введений в дію. Виникає питання: хто відповідає за відповідність змісту Конституції, якою ми сьогодні послуговуємося?

Тому не треба говорити про минуле і майбутнє, а треба вирішити долю. Ми – Верховна Рада України – відповідаємо за ті рішення, які приймаємо, чи не відповідаємо за ті рішення? Бо коли я слухаю деякі

промови, згадую одного професора, який під час захисту дисертації завжди говорив приблизно таке: я дисертації не читав, але декілька слів про неї скажу. Прочитайте, будь ласка, документ, про що там ідеться. Він недовершений, але треба прийняти рішення, не політизуючи його.

Я бачу, що немає голосів сьогодні у Верховній Раді. Я просив би Голову Верховної Ради провести сигнальне голосування, щоб перевірити, чи працездатна Верховна Рада (*Шум у залі*).

Наступна пропозиція, шановні колеги така: якщо ми бачимо, що є криза, а ми її не можемо розв'язати, то краще прийняти рішення закрити сесію Верховної Ради України, піти працювати в колективи... (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх зайняти свої робочі місця.

Хочу наголосити: даний законопроект украй важливий для того, щоб Верховна Рада України могла публікувати законодавчі акти Верховної Ради України, щоб забезпечити законодавчий процес. Це перше.

Друге. Хочу повідомити: голосування даного законопроекту тільки за основу. Якщо є застереження, ми зможемо їх прийняти (*Шум у залі*). Колеги, звертаюся з проханням до кожного з вас: відповідально взяти участь в голосуванні законопроекту тільки за основу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення офіційної публікації законів України та інших нормативно-правових актів» ([№ 6518](#)) за пропозицією комітету за основу. Прошу кожного взяти участь у голосуванні. Давайте підтримаємо український парламент. Голосуємо!

«За» – 240.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Вітаю український парламент з відповідальним рішенням.

Колеги, вітаю вас. Хочу повідомити, що до мене як до Голови Верховної Ради надійшла заява від двох депутатських фракцій – «Народний фронт» і Радикальної партії... (*Шум у залі*). Реальну перерву? (*Шум у залі*). Хочуть оголосити реальну перерву дві фракції.

Запрошую всіх голів фракцій зайти до кабінету Голови Верховної Ради України на консультацію (*Шум у залі*). Ми домовилися, колеги.

Запрошую також і «Блок Петра Порошенка» долучитися до нашої наради. Зараз я прошу всіх голів фракцій і груп підійти до мене (*Шум у залі*). Так, зараз відбудеться перерва, яка триватиме півгодини. О 17 годині 30 хвилин прошу всіх депутатів повернутися до залу.

Вітаю вас із прийняттям рішення. Чекаю вас у своєму кабінеті.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, час, відведений для перерви, завершений. Прошу всіх заходити до залу, займати свої робочі місця.

Уже всі голови фракцій повернулися? Колеги, ми провели нараду за ініціативою двох фракцій зі всіма головами фракцій. Я вважаю, що ця розмова була конструктивна і змістовна, спрямована на те, як нам подолати непорозуміння, які можуть бути в залі, і як забезпечити ефективну і продуктивну роботу Верховної Ради України. У цьому залі всі державники, які розуміють і знають вагу держави. Я впевнений, що ця нарада допомогла нам порозумітися в парламенті і зробила парламент ще сильнішим.

Ми домовилися, що після завершення наради, користуючись правом Голови Верховної Ради України, я надам представникам усіх фракцій по 2 хвилині на виступ. Ми встигнемо до 18 години.

Я надаватиму слово за бажанням. Отже, колеги, прошу виступати по фракціях. Хто виступатиме перший?

Олег Ляшко, 2 хвилини. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Голова парламенту, як і має відповідати його посаді, дуже дипломатичний. Це не непорозуміння, це політична криза, викликана бажанням Президента Порошенка узурпувати вплив на Центральну виборчу комісію, намаганням фальсифікувати наступні президентські і парламентські вибори і узурпувати владу.

Сьогоднішні події показали, що в Україні є парламент, який не піддається на шантаж, ультиматуми, який здатен тримати позицію. Але цю кризу треба зупинити, тому що треба пам'ятати, що за

стінами цього парламенту окуповані Донбас, Крим, криза в економіці, і Україна має бути сильною.

Тому наша команда звертається до Президента вжити заходів, щоб не поглиблювати політичну кризу, не повторювати помилок політиків початку ХХ століття, коли вони у результаті братовбивчого протистояння добили Українську державу і втратили українську державність, у результаті чого мільйони людей зазнали голодомори, репресії, війну і загиблі українці.

Звертаємося до Президента Порошенка з метою розв'язання політичної кризи перевнести подання до парламенту про призначення членів ЦВК, щоб не було впливу влади, були представлені всі політичні сили і не було спроб фальсифікувати вибори.

Ми закликаємо Президента Порошенка підтримувати наші ініціативи, спрямовані на відновлення національної економіки, на посилення парламентаризму, на те, щоб українці достойно жили в рідній країні. Оце наша відповідь на ті кризи, які провокують...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Народний фронт» виступатиме Андрій Тетерук. Потім – Бондар, потім – Михайло. Будете зголошуватися.

Андрій Тетерук, фракція «Народний фронт». 2 хвилини. Будь ласка.

ТЕТЕРУК А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний пане головуєчий! Шановні колеги народні депутати! Шановний український народе! У всі часи, коли наша країна зазнавала випробувань, наш парламент знаходив у собі розуміння цим загрозам, викликам і завжди діяв так, аби врятувати ситуацію і виправити її на краще. Так само було за ці чотири роки, коли ми працювали у цьому парламенті.

Позиція «Народного фронту» є чіткою, зрозумілою, послідовною. Ми прийшли працювати до парламенту у 2014 році, коли зазнали найжорстокішої кризи і викликів усій нашій державі, усьому нашому майбутньому. Жодні амбіції, непорозуміння не можуть стояти поміж нами. Усі ми маємо пам'ятати присягу, яку склали у цьому залі,

мету, яку ставили перед собою в 2014 році – робити країну сильнішою, приймати рішення, які всіх нас об’єднуюватимуть, підсилуватимуть, а головне – давати відсіч найстрашнішому ворогу, якому ми зараз протистоїмо, – Російській Федерації. Провал нашої роботи в цьому залі свідчитиме, що ми програли цю битву.

Тому ми налаштовані на консолідовану роботу, маємо працювати, приймати рішення і рухатися вперед так, як ми сьогодні працювали цілий день.

Дякую за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від групи «Відродження» слово має Віктор Бондар. Потім, як я й обіцяв, виступатимуть представники від «Опозиційного блоку», «Батьківщини». Звичайно, я всім надам слово.

Віктор Бондар, 2 хвилини. Будь ласка.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Дякую.

Шановні колеги! Шановний Андрію Володимировичу! Безумовно, вся країна розуміє, що сьогодні відбувається. Протягом 25 років у цій країні бажанням кожного Президента було мати абсолютну монополію влади, підтягнути під себе правоохоронні органи, загнати під себе парламент і ламати його. Внаслідок цього ми маємо величезну купу проблем: проблеми в економіці, вона зруйнована і не має логіки розвитку, проблеми з інвестиціями в Україну, проблеми в правоохоронних органах, вони недореформовані і не відповідають нашому уявленню про те, як має відбуватися реально справжня робота правоохоронної системи, судові проблеми і багато іншого. Але чому це відбувалося? Через свари в парламенті, через те, що постійно когось купували, розводили і намагалися перетиснути і дожати.

Сьогодні парламент показав, що починає виходити з кризи і бути єдиним органом. Люди втомилися від наших сварок, очікують, коли всі помиряться, ми для них усі однакові незалежно від прапорів. Я радію тому, що сьогодні знайшлася мудрість переломити ситуацію і об’єднатися парламенту заради того, щоб у майбутньому вийти з цих криз і почати об’єднувати країну. Ми – воююча країна, ми – країна

з колосальними зовнішніми і внутрішніми проблемами. Тому ми пропонуємо нарешті розуміти, що треба змінюватися, голосувати проекти законів про зняття недоторканності, про тимчасові слідчі комісії, про імпічмент Президента, це балансуватиме владу в країні, і багато інших, які виведуть ситуацію з кризи і почнуть робити перспективу для цієї країни.

Головне – почати створювати ситуації, коли уряд зрозуміє, що в парламенті зосереджена вся влада, приходити і звітувати, які економічні програми він буде робити для того, щоб у країні з'явилася копійка, щоб у людей були гарні заробітні плати, перспектива, підйом економіки і відродження української державності.

Ось за це ми ратуємо і тому підтримуємо пропозицію, що треба виходити з цієї кризи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Михайло Папієв від фракції «Опозиційний блок», 2 хвилини.
Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую.

Шановні народні депутати України! Шановні виборці! Сьогодні парламент України пройшов екзамен на європейськість: європейські цінності, європейські традиції, європейські підходи. Сьогодні ми самі змогли зреалізувати відчуття справедливості, про це свідчить голосування 240 голосами. Треба подякувати кожному народному депутату України за те, що сьогодні проявили свою свідомість і запитали у Президента України: шановний пане Президенте України, чому у внесеному поданні на членів ЦВК відсутні кандидатури від парламентської фракції «Опозиційний блок», яка налічує сьогодні 43 народних депутати України?

Я впевнений в тому, що сьогодні ми побачили ще один негативний момент: Верховна Рада України виявилася не готовою до таких конфліктних ситуацій. А чому? А тому, що Голова Верховної Ради України своєчасно не вніс до порядку денного проект закону про

спеціальні та тимчасові слідчі комісії. У нас взагалі відсутній інструмент контрольних функцій парламенту, тому що у нас сьогодні відсутній і не розглядався проект закону про імпічмент Президента.

Тому що у нас є багато проектів законів, які фактично мали б сформувати повноцінну діяльність Верховної Ради України в умовах парламентсько-президентської республіки, коли цей зал має бути головним майданчиком для дискусій, де вирішуватимуться всі важливі питання громадян України.

Фракція «Опозиційний блок» наполягає, щоб Верховна Рада України продовжила працювати, якщо така ситуація, може, навіть і без канікул. Сьогодні ми готові розглядати найбільш важливі соціальні законопроекти. Необхідно побачити, що на вулиці стоять шахтарі, поставити на розгляд законопроект [№ 8362](#) і погасити заборгованість перед шахтарями, які працюють на державних шахтах. Це – обов'язок уряду. Це – обов'язок влади. Давайте виконаємо це зобов'язання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Соболев, фракція «Батьківщина».

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, я думаю, що парламент сьогодні зробив дуже необхідний перший крок, але лише перший. Ми не дали узурпувати владу одній особі, яка думала, що буде керувати Центральною виборчою комісією так само, як керує Генеральним прокурором України, силовиками. Якби це було заради боротьби із злочинністю, думаю, реакція була б зовсім іншою. Але я наполягаю на тому, що це лише перший крок.

Наступне. Пленарні засідання на наступному тижні – це фактично останні засідання восьмого скликання. Я звертаюся до Голови Верховної Ради з тим, щоб порядок денний був сформований не в Адміністрації Президента, а тут, у сесійній залі (*Оплески*). Бо ті люди, навіть з фракції «Блок Петра Порошенка», які пішли на мужній крок і не піддалися на шантаж, а залишилися в цій залі і голосували разом з нами за таке важливе рішення, проявили мужність і показали, що вони не раби. Тепер нам важливо продовжити ті найважливіші кроки.

Ключове. Це відбувалося тому, що одна особа в державі є абсолютно не підконтрольна закону, недоторканна – це Президент України.

Тому роботу парламенту треба сформулювати так, щоб розглянути проекти законів про спеціальні слідчі комісії, про імпічмент Президента, питання щодо врегулювання ситуації з високогірними населеними пунктами, щодо заборгованості із заробітної плати шахтарям, енергетикам (*Оплески*). Це будуть ті питання, які, дійсно, дадуть можливість достойно завершити восьму сесію. А вже з вересня ми перейдемо до розгляду питання щодо зняття недоторканності, бо, на жаль, до цього часу немає висновку відповідного профільного комітету. А також розглядатимемо інші питання, які дозволять вийти з тієї політичної кризи, в якій ми опинилися. І ключове питання розглядатимемо – це проект закону про вибори.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, оскільки до мене надійшло звернення, я хотів би, щоб промовці говорили коректно і чесно про формування питань порядку денного нібито поза стінами Верховної Ради.

Зараз, публічно, у цьому залі, хочу сказати таке. Учора ми розглядали блок питань щодо засобів масової інформації, і голова комітету може підтвердити, що порядок денний формувався в парламенті.

Ми розглядали питання щодо інформаційної політики, і голова комітету з політичної партії «Самопоміч» може підтвердити, що перелік питань формувався в парламенті.

Чи є Бакуменко в залі? Бакуменко може підтвердити, що блок питань щодо аграрної політики формувався в парламенті. Не говоріть дурниць, порядок денний формується в українському парламенті головами комітетів, як це передбачено українським законом. Давайте будемо коректними один до одного.

Дякую (*Оплески*).

Рибчинський від групи «Воля народу».

РИБЧИНСЬКИЙ Є.Ю. Панове, насправді, це – торжество парламентаризму. Я дуже вдячний всім фракціям: Олегу Валерійовичу

і радикалам, «Народному фронту», представленому фактично всією фракцією, «Батьківщині», «Самопоміч», «Опозиційному блоку», групам «Воля народу» та «Відродження», позафракційним і тим депутатам з БПП, які виявили сміливість і дозволили собі залишитися тут. І безпосередньо вам, Андрію Володимировичу, за сміливість (*Оплески*).

Сьогодні, насправді, не вдалося одній людині переламати через коліно парламент. Так вийшло, що не вдалося.

Здавалося, що все керується, а парламент виявився не простою драбиною, він буває й гнучкий. Я сказав би, що парламент – це єдине справжнє джерело влади в Україні. Бо виконавча влада, як ми бачимо, на превеликий жаль, не контролюється, краде і не працює. Про це ми постійно говоримо.

Центральна влада працює тільки над тим, щоб знову зайти на Банкову, сісти в крісла і жити там. Вони навіть не відкривають лаштунки і фіранки. Навіщо їм бачити, як народ живе? Вони звинувачують інших у тому, що ті мають інші громадянства, а у самих по два, три громадянства, рахунки в панамах і таке інше (*Оплески*). Нехай подивляться на себе в дзеркало і будуть відповідальними не тільки перед народом, а й перед душею і Богом.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, представники всіх фракцій виступили? Колеги, ще один заключний виступ.

Від фракції «Самопоміч» Олег Березюк, 2 хвилини.

БЕРЕЗЮК О.Р. Шановні пані і панове! У мене такі риторичні запитання. За чотири роки в країні жити стало легше? Краще? Ми живемо по-новому? У нас стабілізувалися тарифи? У нас підвищилися зарплати? У нас сидять в тюрмах ті, які обкрадали країну? Звичайно, що ні.

Саме цей рейвах, який сьогодні, на превеликий жаль, робить фракція під іменем Президента України, і є доказом того, що цим рейвахом хочуть прикрити свою бездіяльність і провал як політики, так і економіки країни.

Так не можна робити! В країні вже був час, коли одноосібними рішеннями приймалися злочинні рішення, і парламент підтримував

це голосування роками. Сьогодні відбулася важлива подія: парламент сказав «ні», заявивши, що ми є парламентсько-президентською республікою, де рішення приймаються колективним мисленням (*Оплески*). Бо ще старші люди казали, що двоє – то не один, а це особливо в публічній політиці. Парламент так само, як і Президент має перед собою дуже важливі рішення. Треба утворити якісну ЦВК, прийняти поправку до Закону «Про Вищий антикорупційний суд», закони про скасування депутатської недоторканності, про вибори до Верховної Ради на пропорційній основі з відкритими списками, не можна без цього закону йти на вибори, бо це буде перехоплення влади тими ж самими клановими олігархічними групами.

Тому попереду в цього парламенту прийняття відповідальних рішень, у тому числі закону про Президента, де будуть передбачені ваги і противаги, щоб ніколи українська державність не була під загрозою від одноосібних рішень, які шкодитимуть народу країни, який за своєю природою є народ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, депутатські виступи завершилися. Хочу вам повідомити про таке. Під час голосування за проект постанови [№ 8541](#) я зазначив, що він голосується з урахуванням тих поправок, які для стенограми озвучив голова Комітету з питань культури і духовності Микола Княжицький. Я підтверджую, що ми голосували проект, власне, з урахуванням поправок Миколи Княжицького. Прошу Апарат взяти це до уваги і направити проект постанови на підпис.

Сьогодні був важкий день. Ми прийняли дуже важливі рішення і, можливо, дуже важкі рішення. Але сьогодні ми ще раз показали, що український парламент працює і має великий потенціал для роботи і для перемоги.

Вечірнє засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Завтра о 10 годині ранку я запрошую всіх депутатів до залу для продовження нашої роботи.

Дякую вам.

До побачення.